

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

22 και 23 Μαρτίου 2005

Βρυξέλλες

ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ, κ. JOSEP BORRELL FONTELLES
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ

01/S-2005

Γενική Διεύθυνση Προεδρίας

(Intranet) <http://www.euoparl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2005)
(Internet) <http://www.euoparl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2005)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\2005

ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ 22-23 ΜΑΡΤΙΟΥ 2005

Κυρίες και κύριοι, Μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Το λεγόμενο «εαρινό» Ευρωπαϊκό Συμβούλιο είναι η ευκαιρία να γίνει ο απολογισμός και να εκτιμηθούν οι προοπτικές της «Στρατηγικής της Λισαβόνας», όπως την αποκαλούμε.

Με αυτή την όχι και τόσο ευκρινή έκφραση δηλώνουμε την προσπάθειά μας να κάνουμε ανταγωνιστική την οικονομία μας, διατηρώντας το ευρωπαϊκό κοινωνικό πρότυπο και προστατεύοντας το περιβάλλον.

Οι πολίτες πρέπει να κατανοήσουν τη λογική της δράσης μας, ιδίως τώρα που έχει ξεκινήσει η διαδικασία κύρωσης του Συντάγματος. Πρέπει να κατανοήσουν για ποιο λόγο η ευρωπαϊκή διάσταση αποτελεί πλεονέκτημα και όχι ένα σύμπλεγμα περιορισμών που λειτουργούν ανασχετικά στην ευημερία και την αλληλεγγύη τους. Και αυτό είναι κάτι που όχι μόνο πρέπει να εξηγήσουμε, αλλά πρέπει και να αποδείξουμε.

Ο κ. Juncker χαρακτήρισε «θλιβερό» τον απολογισμό της Στρατηγικής της Λισαβόνας. Αφού ακούσαμε τους εκπροσώπους των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που συγκεντρώθηκαν την περασμένη εβδομάδα στις Βρυξέλλες, το λιγότερο που μπορούμε να πούμε είναι ότι μένουν ακόμη πολλά να γίνουν.

Τα 15 κράτη μέλη έθεσαν τους στόχους της Λισαβόνας στο αποκορύφωμα της «φούσκας» του Ιντερνέτ. Οι στόχοι αυτοί ήταν πάρα πολλοί στον αριθμό και τους έλειπε η ακρίβεια· ο ρόλος των πρωταγωνιστών (Ευρωπαϊκή Ένωση και κράτη μέλη) άλλες φορές δεν ήταν επαρκώς καθορισμένος και άλλοτε καθοριζόταν σε υπερβολική λεπτομέρεια, χωρίς να υπάρχει λόγος. Οι προοπτικές ανάπτυξης ήταν υπεραισιόδοξες. Σήμερα αναγνωρίζουμε ότι, όσον αφορά τους δύο σημαντικότερους στόχους, δηλαδή την απασχόληση και την τεχνολογική καινοτομία, οι στόχοι μας δεν έχουν επιτευχθεί και η καθυστέρηση ως προς τους βασικούς εταίρους μας έχει αυξηθεί.

Τι μπορεί να συνεισφέρει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προκειμένου να δοθεί νέα ώθηση στη συλλογική δράση των 25 σήμερα κρατών μελών;

Κατά πρώτο λόγο, πρέπει να επισημάνω ότι ύστερα από στενά συντονισμένες έντονες πολιτικές προσπάθειες, στις οποίες συνεισέφεραν όλες οι ενδιαφερόμενες κοινοβουλευτικές επιτροπές, στις 9 Μαρτίου το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε με ευρύτατη πλειοψηφία ένα ψήφισμα το οποίο ενσωματώνει τις διαφορετικές πολιτικές θέσεις και εθνικές ανησυχίες.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Το ψήφισμα αυτό σας απευθύνει ορισμένα απλά μηνύματα, μεταξύ άλλων τα εξής:

- Δεν πρέπει να διαταραχθεί η ισορροπία ανάμεσα στους τρεις πυλώνες, την ανταγωνιστικότητα, τις κοινωνικές πτυχές και το περιβάλλον. Μου άρεσε η εικόνα την οποία χρησιμοποίησε ο κ. Juncker στη διακοινοβουλευτική συνεδρίαση που οργανώσαμε πρόσφατα: έκανε λόγο για ένα μικρό έλατο, αν και όχι χριστουγεννιάτικο δέντρο, από το οποίο κρέμονται μερικές μπάλες· αν μια από τις μπάλες πέσει, ολόκληρο το έλατο χάνει την ισορροπία του.
- Πρέπει να στηριχθούν τα εθνικά προγράμματα δράσης, για τα οποία κάθε κυβέρνηση θα ορίσει έναν Υπουργό επιφορτισμένο για τον συντονισμό. Πράγματι, σύμφωνα με την έκφραση του κ. Barrosο, ένα από τα αδύνατα σημεία της Στρατηγικής της Λισαβόνας είναι η «έλλειψη εθνικού ενστερνιασμού». Ωστόσο, πρέπει να φροντίσουμε να διατηρείται η ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία.
- Τα κράτη μέλη πρέπει να κληθούν να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα έτσι ώστε οι δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης να αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 3% του εθνικού εισοδήματος, να διπλασιαστεί η αντίστοιχη ευρωπαϊκή χρηματοδότηση και να συγκροτηθεί ένα Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας ως ανεξάρτητη γνωμοδοτική επιτροπή.
- Πρέπει να στηριχθεί η ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για τη νεολαία, που προτάθηκε από ορισμένα κράτη μέλη, και να μετουσιωθεί σε ένα Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για τη Νεολαία.
- Οι εθνικοί και ευρωπαϊκοί προϋπολογισμοί όπως και οι μελλοντικές δημοσιονομικές προοπτικές για την περίοδο 2007-2013 πρέπει να αντανakλούν τους επιδιωκόμενους στόχους.

Όπως γνωρίζετε, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ως σκέλος της αρχής του προϋπολογισμού, αποδίδει μεγάλη σημασία σε αυτό το τελευταίο σημείο. Δεν αμφιβάλω ότι οι εργασίες που βρίσκονται υπό εξέλιξη στην προσωρινή επιτροπή, στην οποία προεδρεύω, θα βοηθήσουν να εξευρεθεί μια ικανοποιητική λύση τον Ιούνιο. Θα ήθελα να σας θυμίσω ότι η συμφωνία για τις δημοσιονομικές προοπτικές απαιτεί συμφωνία μεταξύ Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου. Χωρίς αυτή τη συμφωνία, η Ευρωπαϊκή Ένωση διατρέχει τον κίνδυνο να βρεθεί σε παρατεταμένο αδιέξοδο και οι συμπολίτες μας όλο και περισσότερο θα αδυνατούν να κατανοήσουν για ποιο λόγο υπάρχει τέτοια αναντιστοιχία ανάμεσα στις διακηρυγμένες φιλοδοξίες και στα πρακτικά αποτελέσματα.

Όσον αφορά την πολιτική για το περιβάλλον, έχουμε την πρόθεση να εργαστούμε μαζί σας σχετικά με την προταθείσα διακήρυξη για την αειφόρο ανάπτυξη, η οποία προβλέπεται να εγκριθεί τον Ιούνιο. Μπορούμε ήδη από αυτό το στάδιο να πούμε ότι υποστηρίζουμε έντονα τους ποσοτικούς στόχους που εκτίθενται στο σχέδιο συμπερασμάτων.

Την περασμένη εβδομάδα το Κοινοβούλιο διοργάνωσε μεγάλη συνάντηση στην οποία συμμετείχαν περίπου 130 εθνικοί βουλευτές από τα 25 κράτη μέλη, καθώς και εκπρόσωποι των υποψήφιων χωρών. Όταν έλαβα αυτή την πρωτοβουλία, είχα την άποψη ότι η διακοινοβουλευτική διάσταση μπορεί να συνεισφέρει θετικά στις συζητήσεις μας για τη Στρατηγική της Λισαβόνας. Η συνάντηση είχε μεγάλη επιτυχία από πλευράς συμμετοχής, γεγονός το οποίο μαρτυρά την τεράστια ανάγκη πληροφόρησης, καθώς και τη συλλογική θέληση για πολύ πιο ενεργητική συμμετοχή σε αυτή τη διαδικασία, σε συνεργασία με τις κυβερνήσεις και με τους κοινωνικούς εταίρους.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Από αυτή την έντονη και ζωνρή ανταλλαγή απόψεων μπορούν να συναχθούν ορισμένοι πρώτοι προσανατολισμοί:

- Υπάρχει ευρεία υποστήριξη στην έννοια της ισορροπίας μεταξύ των τριών πυλώνων, αν και μια μειοψηφία δίνει μεγαλύτερη έμφαση στον οικονομικό πυλώνα.
- Δίνεται μεγάλη σημασία στα εθνικά προγράμματα δράσης.
- Υπάρχουν εξαιρετικά έντονοι φόβοι για οτιδήποτε θα μπορούσε να ευνοήσει το φορολογικό ή κοινωνικό ντάμπινγκ.
- Πολλοί βουλευτές έχουν συνδέσει τη Στρατηγική της Λισαβόνας με τις δημοσιονομικές προοπτικές και την αναθεώρηση του Συμφώνου για τη Σταθερότητα και την Ανάπτυξη.

Η συνάντηση αυτή απέδειξε τη χρησιμότητά της και ελπίζουμε να την επαναλαμβάνουμε πριν από κάθε εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Βοήθησε στο να ευαισθητοποιηθούν τα μέλη των εθνικών κοινοβουλίων, καθώς και οι συνάδελφοί τους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και να δοθεί στην ευρωπαϊκή οικοδόμηση μια πιο έντονη κοινοβουλευτική διάσταση.

Η ανάγκη να τηρηθεί η ισορροπία ανάμεσα στις τρεις διαστάσεις της διαδικασίας της Λισαβόνας συνεπάγεται βαρυσήμαντες αποφάσεις πολιτικής. Τα κοινοβούλια πρέπει να συμμετάσχουν, δεδομένου ότι τα κοινοβούλια είναι εκείνα που θα πρέπει να εγκρίνουν και να εφαρμόσουν πολλές από τις απαιτούμενες μεταρρυθμίσεις.

Κυρίες και κύριοι, Μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Θα ήθελα επίσης να υπογραμμίσω ότι η ποιότητα της ευρωπαϊκής νομοθεσίας αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για κάθε στρατηγική που φιλοδοξεί να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητά μας.

Το ρυθμιστικό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή οικονομία πρέπει να είναι κατανοητό, απλό και όσο το δυνατόν λιγότερο επαχθές. Μη λησμονούμε ότι κάθε ρύθμιση σε ευρωπαϊκό επίπεδο αντικαθιστά 25 εθνικές κανονιστικές διατάξεις, οι οποίες αποτελούν ένα πραγματικό εμπόδιο στην καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Όμως, οι κοινοτικές οδηγίες πρέπει να είναι οι απολύτως απαραίτητες, χωρίς υπερβολικές λεπτομέρειες και πρέπει να μεταφέρονται πιστά στο εθνικό δίκαιο χωρίς να προστίθενται υπερβολικά πολλές εθνικές πινελιές που περιπλέκουν τα πράγματα. Επίσης, ο αντίκτυπος των οδηγιών πρέπει να εκτιμάται πριν ληφθεί οποιαδήποτε απόφαση και στη συνέχεια να επανεξετάζεται σε τακτά διαστήματα. Η εκτίμηση αυτή πρέπει να είναι αντικειμενική και τα θεσμικά όργανα πρέπει να εγκρίνουν μια κοινή μεθοδολογία για το σκοπό αυτό.

Στο πλαίσιο αυτό, λάβαμε την προηγούμενη εβδομάδα την ανακοίνωση της Επιτροπής για την «καλύτερη νομοθέτηση» ύστερα από συμφωνία που εγκρίθηκε από τα τρία θεσμικά όργανα. Κάθε θεσμικό όργανο πρέπει να αναγνωρίσει ότι η καλύτερη νομοθεσία εξαρτάται από μια γνήσια συνεργασία μεταξύ των τριών τους, πράγμα που αυτή τη στιγμή δεν είναι εξασφαλισμένο.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Κατά τη διακοινοβουλευτική συνάντηση πριν από μερικές ημέρες, στην οποία συμμετείχαν οι κ.κ. Juncker, Barroso και Verheugen, ένα θέμα που συνδέεται άμεσα με τη Στρατηγική της Λισαβόνας ήταν παρόν σε όλες τις συζητήσεις: εννοώ την οδηγία για τις υπηρεσίες. Θα ήθελα να πω λίγα λόγια για το θέμα αυτό. Κατ' αρχάς, δεν πρέπει να λησμονούμε ότι το κείμενο αυτό είναι πρόταση της Επιτροπής από το 2004 και, σύμφωνα με τις Συνθήκες, πρόκειται να εξετασθεί και κατά πάσα πιθανότητα να τροποποιηθεί, στο πλαίσιο της διαδικασίας συναπόφασης μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου Υπουργών. Κατά συνέπεια, πρόκειται για ένα κείμενο που δεν έχει τεθεί σε ισχύ.

Με ανησυχεί πολύ η τεράστια σύγχυση που υπάρχει γύρω από αυτό το κείμενο. Ποιο είναι ακριβώς το θέμα του; Εάν πρόκειται για την ελευθερία εγκατάστασης, το θέμα έχει διευθετηθεί εδώ και πολύ καιρό και η αρχή της «χώρας καταγωγής» δεν έχει εφαρμογή. Εάν πρόκειται για την ελευθερία της παροχής υπηρεσιών, το λιγότερο που μπορούμε να πούμε είναι ότι το κείμενο δεν είναι σαφές και αφήνει αναπάντητα πολλά ερωτήματα. Αυτό το δήλωσε η ίδια η Επιτροπή πριν από λίγες μέρες στην ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Επιβάλλεται να συνεισφέρουμε όλοι σε μια προσπάθεια να εξηγηθεί η κατάσταση, έτσι ώστε να αποφύγουμε πάνω απ' όλα η μισή Ευρώπη να έχει την αίσθηση ότι μάχεται εναντίον των προστατευτικών τάσεων της άλλης μισής. Και ούτε πρέπει να αφήνουμε να λέγεται ότι η αντίθεση σε αυτό το σχέδιο οδηγίας συνεπάγεται αντίθεση στο σχέδιο Συντάγματος, διότι τα δύο θέματα είναι άσχετα μεταξύ τους.

Η συζήτηση η οποία μόλις δρομολογήθηκε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα έχει ζωτική σημασία και θα αποτελέσει μεγάλη στιγμή της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας. Η συζήτηση θα επιτρέψει να αναλυθεί σε βάθος το κείμενο. Είμαι πεπεισμένος ότι οι τροπολογίες μας θα κινηθούν στην κατεύθυνση της διαφύλαξης του ευρωπαϊκού κοινωνικού προτύπου. Από πολύ καιρό τασσόμαστε υπέρ της ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς, αλλά ταυτόχρονα είμαστε αντίθετοι στο κοινωνικό ντάμπινγκ. Όπως δηλώνει το ψήφισμά μας σχετικά με τη Στρατηγική της Λισαβόνας, το ζητούμενο είναι να δημιουργηθεί μια ενιαία αγορά υπηρεσιών στην οποία θα υπάρχει ισορροπία ανάμεσα στο άνοιγμα των αγορών, στις δημόσιες υπηρεσίες, στα κοινωνικά δικαιώματα και στα δικαιώματα των καταναλωτών.

Η εξεύρεση αυτής της ισορροπίας θα απαιτήσει πολύ σημαντικές πολιτικές επιλογές, οι οποίες απαιτούν δημοκρατική ανταλλαγή απόψεων· το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα είναι το κατάλληλο βήμα για τούτο.

Κυρίες και κύριοι, Μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Λαμβάνω υπό σημείωση την πολιτική συμφωνία στην οποία κατέληξαν οι Υπουργοί Οικονομίας και Οικονομικών σχετικά με το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, έστω και αν το περιεχόμενο της συμφωνίας αυτής προκαλεί ποικίλες αντιδράσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Το παράδειγμα αυτό δείχνει ότι, με τήρηση των θεμελιωδών κριτηρίων στα οποία το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δίνει μεγάλη σημασία, είναι δυνατόν να διατηρηθεί ένας ορισμένος βαθμός ευελιξίας, κάτι που αντικατοπτρίζει μια Ευρωπαϊκή Ένωση στην οποία ο καθένας κατανοεί τις ανησυχίες του άλλου χωρίς να θέτει σε κίνδυνο το όλο. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο ψήφισμά του του Φεβρουαρίου του 2005, συνέστησε το Σύμφωνο να λαμβάνει περισσότερο υπόψη τις οικονομικές εξελίξεις. Χωρίς αυτή τη συμφωνία, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα βρισκόταν σε αδιέξοδο.

Η Στρατηγική της Λισαβόνας, οι δημοσιονομικές προοπτικές, το Σύμφωνο για τη Σταθερότητα και Ανάπτυξη, το σχέδιο οδήγίας για τις υπηρεσίες, είναι όλα θέματα που επηρεάζουν την καθημερινή ζωή των πολιτών μας. Το ίδιο ισχύει για τη διεύρυνση, η οποία πρέπει να εξηγηθεί καλύτερα ώστε να υπογραμμιστούν τα θετικά της αποτελέσματα. Το Κοινοβούλιο ετοιμάζεται να ψηφίσει στις 13 Απριλίου για το αν θα δώσει σύμφωνη γνώμη στην προσχώρηση της Ρουμανίας και της Βουλγαρίας, με όλη την φροντίδα που απαιτείται ώστε να εξασφαλισθεί ότι αυτή η νέα διεύρυνση θα σημαίνει πολιτική, οικονομική και κοινωνική πρόοδο για όλους. Επίσης, το Κοινοβούλιο επιθυμεί να συμμετάσχει εκ του σύνεγγυς στην παρακολούθηση που θα ασκεί η Επιτροπή έως τη στιγμή της ένταξης. Πρέπει να πρόκειται για αυθεντικό έλεγχο και όχι για απλή τυπικότητα.

Τώρα που έχει ξεκινήσει η διαδικασία της κύρωσης του Συντάγματος σε αρκετά κράτη μέλη, η Ευρώπη πρέπει να προσφέρει στους συμπολίτες μας ένα καλύτερο μέλλον, μέσω ενός ανανεωμένου θεσμικού πλαισίου, όπως είναι το Σύνταγμα, ή καθορίζοντας οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές πολιτικές προς όφελος των πολιτών.

Τα τρία θεσμικά όργανα πρέπει να συνεργάζονται με τις καλύτερες δυνατές συνθήκες. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υποδέχθηκε θετικά τις κατευθυντήριες γραμμές που πρότεινε η Επιτροπή για τα επόμενα πέντε χρόνια. Αυτή η στάση μας, σε συνδυασμό με τη στήριξή μας προς τις προτάσεις σχετικά με τη μεσοπρόθεσμη αναθεώρηση της Στρατηγικής της Λισαβόνας, αποδεικνύει τη θέλησή μας να προωθήσουμε την αμοιβαία διοργανική κατανόηση και να εργαστούμε σε πνεύμα απόλυτης συνεργασίας με την Επιτροπή.

Κυρίες και κύριοι, Μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Η λουξεμβουργιανή προεδρία βρίσκεται αντιμέτωπη με έναν πραγματικό αγώνα δρόμου μετ' εμποδίων.

Το πρώτο από αυτά ξεπεράστηκε χάρη στη συμφωνία που επιτεύχθηκε σχετικά με το Σύμφωνο για την Σταθερότητα και την Ανάπτυξη. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι πεπεισμένο ότι το ίδιο αίσθημα ευθύνης και πνεύμα συμβιβασμού θα επιτρέψουν να δοθεί νέα πνοή στη Στρατηγική της Λισαβόνας και να επιτευχθεί συμφωνία τον Ιούνιο σχετικά με τη μελλοντική χρηματοδότηση της Ένωσής μας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

οοΟΟοο